

VIN TRAMP

OVE ALLANSSON

Ove Allansson

Vintramp

SAGA Egmont

Vintramp

Omslagsfoto: Shutterstock
Copyright © 1968, 2020 Ove Allansson och SAGA Egmont

Alla rättigheter förbehålles

ISBN: 9788726881073

1. e-boksutgåva
Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än
personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med förlaget
samt med författaren. SAGA Egmont Vintramp

www.sagaegmont.com

Första kapitlet

Arbetsdagen är snart slut för dem som skottar duvlort från Genuas hustak. Sittande bland ursirningar på palatsens och ämbetsverkens tak gör de rent sina skyfflar och borstar. Tunga moln hänger lågt. En poppel uppe vid San Bartolomeo, ett kyrktorn eller Capo del Faro kan när som helst sticka hål på molnen.

Kvinnobröst ska ses från ovan.

Christoforo Colombo föddes ur ett duvägg.

Friterat i olivolja ligger Genova la Superba för lortskottarnas fötter.

Kullar öppnar tunnelgap, slukar cyklar, vespor, bilar, bussar, spårvagnar. Lådfotografer är svarta spindlar bland piazzornas duvor. Transistorer sjunger: Ciao, ciao bambino. Vindar kjollyfter, sveper lotterisedlar längs gatorna, piper i uteserveringarnas flaskor och prasslar i trottoarernas akacior.

De på Genuas hustak vet: neoners och reklamskyltars baksidor är fulare än framsidorna, men sanna. Andra sanningar står klara. Inte bara duvlort behöver skottas från ämbetsverken. Tak kan störta in för annat än duvlort. Borstar och skyfflar måste in i husen, inte bara låtsasborstar.

Sällan lägger någon märke till lortskottarna nedifrån, balanserande ute på en sims eller borstande en ängel mellan vingarna tas de för delar av taksmäckningen.

De på Genuas tak tittar ofta utåt bukten, känner sig besläktade med sjömännen, taken är deras däck. Även när havet inte dånar mot den långa vågbrytaren talar det

till dem och staden, talar genom sina dofter, genom sina bortrövade invånare, talar i stadens gom och mage.

Rapar.

I dimma, då det på taken är lätt att kollidera med vilsegångna ämbetsmän eller att stöta emot änglar, ropar havet med mistlurar och fartygssirener.

Liksom sjömän är lortskottare utsatta för vindar. De äger ingen försäkring mot vindar. När den isande tramontanan uppifrån bergen dånar ut i bukten har den redan ruskat om takens änglar, vapensköldar, lejon, neoner och reklamskyltar. Då tvingas de stelfrusna lortskottarna spänna upp mantåg och bärga vad tramontanan fördärvat. Ponenten västerifrån bär ofta regn, är omtyckt hjälpare och renspolare.

En av lortskottarna på Giorgiopalatsets tak reser sig, låter blicken glida längs Via Gramsci bortåt Stazione Principe och sen uppåt de hus och palats som i århundraden abonnerat på halvcirkelläktarna runt Porto Vecchio, Gamla Hamnen. Han minns hur det såg ut där i slutet av kriget. Allt har byggts upp igen.

Lortskottaren släpar blicken över Via Gramscis fröjder mot dockorna, söker nyanlända skorstenar bland kranar, magasin, mastskogar och bombuskage. Bortåt Ponte Andrea Doria svärmar tjocka bogserare runt en passagerarbjässe. Oberörda inför bjässens hessa vrål blossar bogserarna på skorstenscigarrer.

Jasså, hon ligger kvar än den gamla, lortskottarens blick fastnar på närmare håll. Hon lider inte av strömlinjeform, hennes akter är kantig, stäven rak. Ovan skrovet samsas två midskeppsbyggnader, masterna är nästan lika höga som skorstenen. Där det kommer åt för mönjbättringar visar sig skrovet nattsvart. Däcksbyggnaderna blir säkert glada om någon kallar dem vita. Vinschar och spel seglar fram i grått, grönt eller

svart. Hon kommer från ett land som skänkt Italien
bröderna Nordahl. JB står det i skorstenen.

Vad är det där? Lortskottaren ser en mörk massa glida
ur en midskeppsgång.

Tätt tillsammans hasar Rondas motormän ut på däck,
vänder bleka ansikten mot den regntunga himlen. Händer
snor i trasselsuddar, händer lossar huvudtrasor: oljans
turbaner. Tankar kretsar kring kvällens avgång, snuddar
vid kockarnas middagsbestyr eller far till stadens ekande
valv. Tankar dröjer kvar nere i maskinrummet, kan inte
släppa den nyss avslutade kannhalningen eftersom
kannhalningarna aldrig släpper Rondas motormän.

Ronda är en av dieselpionjärerna, född ur
nithamrarnas smatter i början av trettio-talet. Längre för
hon vit i ett mäktigt rederi som med möda fick ihop till
vitfärgen och som vid varje avtalsrörelse fortfarande
vacklar på ruinens brant. Efter att ha lämnat sina bästa
krafter avskedades hon. Det mindre rederiet som övertog
henne målade skrovet svart. Kanske för att rederiet
under några fredsår officierat vid massbegravningar
värdiga krigsåren. Två överlastade plimsollare sjönk i
Nordsjön. Längre kallades rederiet Never Come Back
Line. Ronda blev en vändpunkt, numera kommer fartygen
tillbaka. Nybyggen beställs.

Motormännen känner Rondas trötthet, hennes två
hjärtan är utslitna. De operationer man förutom ideliga
kannhalningar kostar på henne är halvmesyrrer. Istället
för att få maskinrummets artärer hopsydda blöder hon i
konservburkar. Några motormän tycker burkarna är bra,
några tycker burkarna är en skam, några tycker
ingenting. Hur som helst: Ronda är tungarbetad, få och
utslitna slokar verktygen längs skotten. Mörka sånger
stiger ofta ur maskinrummet. Ivarsson håller en annan

ton men är ursäktad, anses lite galen. Trånga utrymmen har lärt motormännen att tränga ihop sig. Vanan hänger i även utanför maskinrummet. Ombord ser man inget underligt i att motormännen går hopklistrade.

Sakta hasar motormansklumpen mellan fyraluckan och byssan, nickar åt förstekocken. Sotig surar kocken bakom fönstergallren, nickar inte tillbaka. Motormännen förstår: den oljefyrade spisen krånglar igen. Spisen är motormännens onda samvete, de känner ansvar för detta läckande och rykande monstret, vill inte jagas av stickord eller kall mat. Motormännens munnar släpper ut olika variationer av spisens ondska, en ondska närd av brännoljans dåliga kvalitet. Variationerna tycks samlas i Ekdals huvud som slänger fram och tillbaka. Med bruten röst redogör Ekdal för jobbet han utfört på spisen under förmiddagen. Jag har också tittat till spisen, rensade ett munstycke för en stund sen. Motormännen hajar till, den skrovliga rösten tillhör inte någon av dem. Motormännen böjer undan varandras huvuden och upptäcker andremaskinisten, han är inte särskilt stor och ibland svår att upptäcka. Andrens röst är mycket större än andren och inger respekt så länge andren inte syns. Att andren hamnat i klumpen gör inget, han är omtyckt.

Andren har privat verktygslåda och läderförkläde. Andren är en del av maskineriet. Ingen annan behärskar att starta huvudmaskinerna utan salut. Folk pratar ju så mycket men det påstås att andren som ung varvsarbetare glömde sig kvar ombord efter leveransturen. Första resan ut fann man honom under durkplåtarna där han plikttroget efterdrog alla rörflänsar. Varvsarbetaren mönstrade motorelev och efter ett år motorman. Så småningom avancerade han till förste motorman och sen till tredjemaskinist. I början av femtiotalet ingick han i köpet när det mindre rederiet övertog Ronda.

Uppmönstrades med tiden till andremaskinist, en strävsam syssla han nu skött i några år. Någon gång in på sjuttioalet hägrar förstejobb. Maskinchef, chief, kan andren inte bli utan "papper". Inga andra bänkar än folkskolans har märken efter hans knivar.

Spismumlande rundar motormännen fyraluckans hörn. Kurs akterut. I klumpen finns sen några dagar två nya kuggar, Morgan och Ylepää: Ylle. Ännu tyngs de nya inte av spisen och andra angelägenheter. Ylle är en god förstärkning: stor, stark, arbetsvillig och kunnig. Dessutom munspelsman. Om Morgans kapacitet råder delade meningar. Typisk Genuafågel, inget snack om saken, väser en del. Ha inte så brått, vänta och se, råder andra. Hur som helst står det klart att Morgan gärna vill sjunga om nätterna eller fram på småtimmarna när hyggligt folk sover. Alla tycker inte om detta.

Med olika bilder av Morgan hasar motormansklumpen akterut. Högst upp guppar Ylles stubbade frisyra, ett halvt huvud längre ner finns Carlos: en svart pensel doppad i silverfärg och sen dåligt rengjord. Husägarn, Nilsson, Ekdal, Ivarsson och motoreleven är ungefär huvudet kortare än Ylle. Morgan är kortare än eleven och närmast däck finns andren. Gottfrid som är av Ylles format finns inte med i klumpen, har hamnvakt i maskinrummet.

Trött låter sig Morgan släpas med. Fötterna väger flera ton, står inte att känna igen. Han ville inte detta, Ylles fel alltsammans. Varför skulle de ha så brått att mönstra ut sen de lämnat den där norrmannen. Två månader. Hur fort går inte två månader i Genua. Nu babblar dom om spisen igen. Hur orkar dom. Morgan suckar över hårda arbetsdagar: ont överallt, olja finns långt inne i öronen, ja säkert i skallen. Precis som på dom andra motormännen. Är därför dom är som dom är. Rundsmörjde hela bunten.

Går ju knappt att snacka med i maskinrummet. Inga lire har dom att låna ut nu när det verkligen behövs. Inte kan man sitta ombord sista kvällen. Avgången är ju satt till elva, innan dess hinner man mycket. Man behöver läkas efter maskinrummet.

Ovan klumpens huvuden ser Morgan svarta kranar svänga över fartyget: dödens svanhalsar. Ju fortare de svänger desto säkrare är det att Ronda går klockan elva. Morgan ryser. Carlos harklar och spottar, en väldig loska flyger över de andras huvuden. Carlos spottar åt hela motormansklumpen på en gång. Beundrande ser Morgan efter loskan. Uj satan, Nilssons vassa armbåge i bröstet. Allt hos Nilsson är vasst. Han är skyddsombud, lägger sig i allt fast han bara varit ombord några månader. Morgan har hört Husägarn, Ekdal och några till mumla om hur lugnt det var innan Nilsson mönstrade. Visst är det bra att han väckt nytt liv i den avsomnade fartygsklubben, att Gottfrid blev klubbordförande, visst finns det saker som är fel. Men det har gått lite för långt, sitter man och snackar, spelar kort eller pillar tår i lugn och ro kommer Nilsson rusande, talar om skeppsmöte och om saker som behöver rättas till på stubben. Dessutom vill han starta studieklubbar, diskutera politik och vad som händer i världen. Påstår att det inte går att diskutera något utan att blanda in politik. Sânt orkar man inte med. Folk som jobbar hårt behöver koppla av. Ofta säger Nilsson: Vi ramlar rätt in i obehagliga händelser, fattigdom och elände, vi kan inte stänga av sânt. Visst har Nilsson rätt, sjöfolk får se en del men vad hjälper det. Så jävla rutten som världen blivit är det ju inget att röra i. Och vad kan man göra. Inte ett skit. Det värsta är att Nilsson blåst upp den annars lugne Gottfrid, fått igång en tjatare till. Nevermind va dom säger, Morgan har garden uppe för Nilssons armbåge, Nilsson har i alla fall lånat ut ett prima

jobbarställ. Man kan ha jobbarstället som frivaktsställ och jobba i gamla paltor.

Bakom Morgan är det mjukare; Ivarssons magar tränger på. Ivarsson är en mindre motormansklump, måtten från skinkorna till yttersta magen motsvarar tre, fyra lättviktare. Ivarsson hör till de hyggligare bland motormännen, har en vindamejeanne i garderoben. Bjuder förstås bara ett glas när man hälsar på. Men man kan ju hälsa på flera gånger. Morgan vrider huvudet: jo, Ivarsson har den gula hjälmen. Ivarsson har råkat ut för flera hjärnskakningar. Måste numer skydda sig mot världen.

Motormansklumpen ligger tvärs femmaluckan. Fotsvetten stiger mäktig, blandas med oljestank och från svettlukt. Ingen går säker under armarna. Kanske fel två. Morgan sniffar an. Ättika. Motormansssvett luktar ättika. Ättika luktar pyton. Morgan gör en grimas, funderar över varför han alltid hamnar mitt i klumpen. Fötter trampas eller klagar genom olika munnar att han trampar dem. Knän, armbågar och axlar gnager. Ivarsson hostar i hans nacke, Ekdal visslar sorgset i styrbordsörat och Husägarn talar till Ekdal genom Morgans huvud, använder babordsörat som talrör. Kanske talar Husägarn också till Morgan. Gäller spisens ondska. Elevens målbrottsröst skär ut att handpumpen till dagtanken i byssan behöver ses över. Andrens röst brakar upp med nya rön och nya munstycken. Nilsson undrar var i hälsingland det nya ska tas när inget nytt beställs, skorven får ju inte kosta något, bara segla in miljoner. Andren brakar än värre, man kanske kan hitta grejor iland. Morgan har hört att andren har en enastående förmåga att hitta grejor på kajen. Rör, vinkeljärn, ja till och med mässing och koppar har andren hittat. Ekdal påstår att chiefen helt litar till andren, beställer inte den

minsta skruv. En sån satans balja har man alltså hamnat på, Morgan fnyser. Vad mumlar Ivarsson? Spisen kravlar efter oss på krumma drakfötter, dreglar olja och släpar kockarna i band. Ivarsson är lite underlig, har ofta ont i huvudet. Beror kanske inte bara på hjärnskakningarna: Ivarsson har hytten full av böcker.

Utanför poophuset tar sig andren ur klumpen, önskar barskt god middag och går midskepps. Stuvarna tittar efter honom, ler åt litenheten, vet inte hans oumbärlighet, hur stor han är i maskinrummet. Motormännen stannar, stirrar uppåt staden. Ivarsson öppnar gapet: Hos vissa gennesare kan man lägga märke till en egendomlig detalj. När dom går längs de plana gator som finns lutar dom antingen framåt eller bakåt beroende på om dom just gått uppför eller nedför. Morgan stirrar mot den gula hjälmen, ställer sig på tå och sträcker halsen, får en glimt av yttervärlden. Vaknar till, lyckas armbåga sig fram till relingen.

Närmast Ronda har bassängens svarta vatten en mosaik av oljestrимmor. Ute i bassängen har tre uppankrade pråmar tält uppspända till skydd mot den sprickfärdiga molnsäck Genua bär på ryggen. Mittemot Ronda, på andra sidan bassängen, ligger en fransos vars skorsten påminner om en röd färgkrita men som trots kulören ritar svarta slingor på den gråblå molnsäcken. Vid bassängens landsida ligger småfartyg arm i arm med hus nedstigna från en kulle. Kullen har en frisk grön fläck uppåt hjässan men är annars täckt av gråa, vita och bruna husutslag.

Morgan stirrar akteröver. Från San Benigo höjer sig fyren Capo del Faro. Var man än befinner sig i staden sticker fyren upp huvudet. Klart att den ska se på ikväll när de lämnar allt. Men först ska de iland än en gång. Morgan hör staden ropa. Så länge staden finns att titta

till och redo att ta emot efter jobbet går det väl an. Men sen? I morn? Än är det inte försent att ge tusan i Ronda, stanna. Ska man alltid lämna ställen där livet är värt att leva? Nej. Något är fel. Det är inte fråga om att slå runt, någonstans måste man få ro. Sitta och tänka över saker och ting. Hur man ska ha det. Uppehållet ordnar sig alltid. Man kan hjälpa till lite här och var. Hos Norska Mamma bodde man ju bra och billigt. Mamma är allright. Dumt att lämna Genua frivilligt. Ylle har stor del i dumheten.

Morgan vänder sig om, stirrar anklagande upp mot Ylle som ler, förstår inte vad han ställt till med. Det var Ylle som tyckte de varit länge nog iland. Hade väl gått an om de inte förlorat passen. Nu räckte det inte att gå till förmedlingen för svenska och norska sjömän, de var tvungna att gå till konsulatet och be om nya pass.

Någon knuffar igång Morgan, han går med de andra mot dörren till poophuset. Konsuln hade mage att kalla dem tillfällighetsseglare, skam för sjöfolket, betvivlade till slut att de var sjöfolk. Vräkte ur sej mot dem som haft otur och fått sparken några gånger. Vräka ur sej så. Vad vet konsuln om sjöfolk och hur de blivit behandlade. Vad vet konsuln om hur japsen behandlade den man som stod framför honom. Vad vet han om fångläger? Om Ylles torpedering? Inte ett skit. Under kriget satt han väl någonstans och drack champis och fick kriget genom brevlådan. Precis som dom andra där hemma. Där kom man hem efter tre års fångläger och blev nekad pilsner på centralen, inte ens en ljusa fick man. Fosterlandet. Tvi.

Motormännen knuffas i tvärskeppsgången. För om gången finns maskinmäss och däcksmäss, mellan dem pentry och en lejddare ner i poopen. Akter om gången finns styrmaskinsrummet. Nedåt mot hytterna, motormännen väller över i lejddaren, ledstängerna knakar,

lejdarstegen bågnar. Nere i poopgången finns rader av hyttddörrar, maskins hytter på babordssidan, däckarnas på styrbordssidan. Morgans och Ylles hytt är trång och med kojerna tvärskepps över varandra. Kojerna, en byrå och en smal bänk längs ytterskottet är möblemanget. Hytten går i bruna kulörer. Alla hytter akterut är bruna utom Ivarssons och Husägarns, den är ljusgrön. Morgan är inte säker på att han fattat Husägarn rätt: Ivarsson får då och då anfall, målar om hytten på frivakten. Troligtvis är det den sista hjärnskakningen som ligger bakom. Den Ivarsson kallar Stora Hjärnskakningen.

I vaskrummets trängsel lånar Morgan tvålv av eleven, beklagar sig: försten är en motormansplågare. Nilsson: Det är min hand du vaskar. Morgan nyper i en annan hand på tvättställs kant, känner att det är hans egen. Husägarn: Jobba får man göra i alla maskinrum. Ekdal: Tror du det är ett vilohem du hamnat på. Morgan: Arbete ger hälsa och välbefinnande till den man arbetar åt. Husägarn: Hör på den. Ekdal: Nädu Carlos, jag var före dej, min tur att duscha nu. Motormännen trängs och bråkar, diskuterar avgången och hur långt det är till La Spezia där Ronda ska slutlasta för Persiska Viken. Inte mer än femti sjömil. Högst fyrty. Nä, nästan hundra. Hur kan de va de, nej högst sexti. Morgan hör att de flesta motormännen inte tänker gå iland sista kvällen i Genua. Detta bevisar att inte bara Ivarsson är galen. Gäller att spåra upp lirelappar. Några har han ju lånat av förut förstås. Till Morgans glädje tror många på regn under kvällen. Har de tur kommer de inte iväg förrän nästa dag. Ylle ler men verkar inte särskilt glad när Morgan yppar sina tankar. Ylle har förändrats. Något håller på att ske med honom.

Mässen är brun och unken. Innanför dörren finns några gröna penseldrag. Ivarsson hann inte längre innan

han hindrades i sin nattmålning av en hungrig lättmatros.

De durkfasta stolarna sprider motormännen runt bordet.

Skönt tycker Morgan, går att andas, röra armar och ben och klia sig. Huvudvärken lättar. Måste gå att få tag i lire någonstans.

Morgan stirrar mot ansiktena runt bordet. Sju motormän runt död mans kista. Nevermind. Dom är ju döda själva för faen, sitter där och hakar sej fast vid varandra med dötrist prat. De första dagarna ombord sög dom i sej honom, han fick redogöra för saker som inte angick någon annan än honom själv och Ylle. Nevermind. Låt dom babbla.

"Nä, fasadtegel blir för dyrt", mumlar Husägarn.

"Brona pelikaner?"

"Just de Ylle, dom va bruna", Nilsson gräver i senapen.

"Eternitplatter är billigare", påpekar eleven.

"Kom igen med fläsket Ekdal! Nä, som jag sa förut Morgan, spårvagn är modellen om man ska komma bakom kulisserna. Skramla iväg på måfå. Följ dom blanka vindlande spåren mot stadens innersta vrår. Genuesarna hör till världens skickligaste spårvagnsklättrare, titta bara vid rusningsdags. Bönerna också Ekdal. Bönerna!"

Ivarsson är ett matvrak. Morgan vet att han har en låda med konserver och stinkande ostar bland böckerna i hytten.

"Bönerna Ekdal!"

"Skrik inte så förbannat! Byt du brädfodringen Husägarn och måla på me rödfärg igen. De blir billigast."

"Nä inte vitgula Ylle, bruna, det minns jag säkert. Fiskmåsarna var för fräcka, satt på pelikanernas ryggar, då och då knyckte dom en firre ur näbbpåsen."

"Eh, nuförtiden sätter man på aluminiumfasader eh", tuggar Carlos som talar en förvånansvärd god svenska.

Carlos har jobbat på byggen runt Göteborg. Mellan båtarna sammanbor han nu med en kvinna i Olskroken. Carlos är venezolanare, men talar mest om Olskroken som låter exotiskt i Morgans öron eftersom han är född i Haga.

"Sluta bekymra dej för huset, skänk det till en stiftelse för stora barnfamiljer istället för att suga in hyror."

"Du unnar mej inte ett hus på ålderdomen Nilsson!"

Med femtiosju år på nacken är Husägarn äldst av motormännen. Har överlevt en minsprängning i Skagerack, krigsrisker hjälpte honom att spara ihop till ett hus. För egen del har han inrett en vindsbua.

Nilsson och Husägarn grälar om äganderätt och om folk som profiterar på att andra måste ha någonstans att bo. De tre decennier som finns mellan Nilsson och Husägarn växer lätt till sekler, Morgan har märkt att de är oense om det mesta. Husägarn ser gärna att vin slutar rinna runt Medelhavet. Ivarsson kallar ibland Husägarn och några likasinnade på däckssidan för Brännvinets Död, menar att man för maktbalansens skull måste organisera sig i Lagomölarna.

Mässen surrar, huvudvärken biter till igen. Ingen har något att låna ut. Apatiskt petar Morgan i maten. Kanske ska han försöka med telegrafisten igen. Nej, ingen idé. Gnisten påstår att förskottet de fick ut var alldeles för stort. I La Spezia kan de möjligtvis få en mindre summa.

Medan Ivarsson lastar in för spårvagnarna honom inte bara långt in i staden utan långt tillbaka i tiden. Han tjuvar om Genuas handelskrig med Pisa och Venedig. Otrevliga minnen smyger sig på Morgan när Ivarsson mässar så där. Handduken. Ivarsson är lik Handduken.

Ofta brukade Handduken slå Morgan i ansiktet med en handduk och skrika: Din vase, din lymmel! Handduken torkade av svarta tavlan med handduken, blötte den ibland, hängde den sen på tork på elementet. Morgan satt närmast elementet. Var handduken torr när han fick sig en klatsch blev ansiktet vitt av kritpuder.

Handduken tog illa upp när Morgan räknade sina vunna kulor under lektionerna och ibland råkade tappa några på golvet. Morgan var bäst i klassen på kulspel och jojo. Till hans bravurnummer med jojon hörde att när Handduken vände ryggen till huka sig ner, låta jojon rusa iväg längs golvet och nafsas Handduken i hälarna. Ibland gick det galet, svisch: handduken i ansiktet.

Morgan minns hur de andra hånade honom för att han inte kunde hänga med i undervisningen. Han fick gå om en klass och slapp inte Handduken på flera år. En gång frågade Handduken om Småland var en stor eller liten sjö. Morgan visste mycket väl att Småland var ett landskap, men blev nervös och kunde inte svara. Svängande med handduken kom Handduken närmare och frågade i inställsam ton om inte Småland var en liten sjö. Morgan teg. Är inte Småland en liten sjö Morgan lille? Handduken blev en snurrande propeller framför Morgans ansikte. Bortom propellern växte Handdukens feta ansikte, ögonen blev större och större bakom brillorna. I ögonen stod att Småland var en liten sjö. Är inte Småland en liten sjö Morgan lille? Jo, viskade Morgan. Handduken upprepade svaret högt för att alla skulle höra. De andras och Handdukens skratt skar i Morgan, han började gråta. Genast blev Handduken vänlig, lät Morgan vara resten av dagen.

Huvudvärken dunkar. Ivarsson mal.

Alla vill de vara lärare: Ivarsson, Husägarn, Nilsson, förstemaskinisten, konsuln. Alla. Så ska du leva. Så ska

du andas. Så ska du göra. Helvete.

Med en smäll ställer Morgan muggen i bordet: lusölen skvätter upp. Morgan reser sig till halvsittande, tar tag i Ivarssons massiva stofthydda och ryter: "Du är en jävla ordsnobb Ivarsson, vräker ur dej en massa skit som ingen vill lyssna till ... ord, ord, va faen är de ... helvete!"

Tyst. Alla ansikten mot Morgan. Ivarssons också. Förvånat. Det är inte Handdukens. Va har jag gjort, åja han behöver inte sitta och tjata. Annars är han allright förstås. Har ju en vindamejeanne i garderoben. Va stirrar dom på.

Morgan sjunker ner på stolen. Handen känns så konstig, vill inte släppa taget om Ivarssons skjortärm och det feta därunder.

"Inte bråka Morgan!" Ylle reser sig.

Äntligen släpper handen.

"Nevermind Ivarsson, bara skoj. Nä, här gäller de att komma iland. Skorven går ju på momangen", säger Morgan hest och håller upp kaffe.

Ylle sätter sig igen. Alla stirrar fortfarande mot Morgan. Ventilögonen också. Stela. Döda.

"Hur stor är kåken?" Morgan stirrar mot Husägarn.

"Så här", Husägarn måttar en skokartong.

Andra kapitlet

Ylle ser att fötterna är långt före Morgan: kamraten har fått vin. Ofta tar musik tag i fötterna och för dem mot valv med glitterförhängen. Ibland dansar fötterna efter musik som bara de hör. Det enda Ylle har emot fötterna är att de sparkar efter hundar och katter. Ylle tänker på de två Genuakatter han adopterat och som nu finns i hytten. Gav han dem tillräckligt med mat? Det gjorde han.

Det är något desperat över kamraten sista kvällen i Genua. Vidare, vidare. Han har ingen ro att sakta njuta vinet. Norska Mammans sist och så ombord. Jo, så måste det bli. Kamraten tjarar om att stanna i Genua. Sak samma där som med fånglägret. Vinet talar. Utan vin talar kamraten aldrig om fånglägret. Vinet är skrytsamt och bloddrypande. Ibland håller kamraten med åhörarna om att det är ett under han överlevt ett sånt helvete.

Slingrande trappor, skumma prång och inbjudande valv samlas runt Ylle och Morgan. De har lämnat Via Gramsci för gränder med billigt vin. Ur valv och dörröppningar stiger några av de stridsrop Morgan ofta använder: Un litro rosso! Un rosso! Due bianco!

Vart tog kamraten vägen? Försvann runt hörnet. Där är han. Ett hål i väggen och fyra små träbord. Gina Lollobrigida ler med världens bästa filtercigarrett i handen. Fukt rinner utefter väggarna. Kamratens fötter får bordet och vinet att hoppa. En spårvagn lika bred eller smal som gränden skramlar tätt förbi hålan. Trycker in en doft av flottyrkockt fisk.

Jo, här sitter man. Blir väl inte länge. Kamraten kan inte vara stilla.

"Mera vin Ylle, du sitter väl inte på torken!"

Ylle skrattar: munnen skevar iväg mot ena örat, ett ärr vid ena mungipan gör att munnen bara går åt ett håll.

"Vi skulle aldrig mönstrat den där lusiga baljan Ylle, de har jag sagt förut och de säger jag igen. De står jag för grabben! Du har väl sett hur försten jagar mej. En sån gringo."

"Måste jobba, inte stanna här alltid."

"Visst ska vi jobba Ylle, inte snack om de. Men vi skulle kunna jobba här, bo hos Norska Mamma. Vi skulle kunna komma upp oss, starta en bar. Du hivar in gubbarna och jag spiller opp. Va?"

"Inte lätt. Många barer."

"Skål Ylle, man måste va optimist. Mamma hade ju inte ett cent när hon börja. Du ska inte bry dej om att försöka segla ihop stålar till en specialist Ylle, madammerna här i Genua kan bota dej lika bra. De står jag för grabben! Tar tid förstås. Nevermind! Saludos!"

Kamraten förstår inte att man länge nog sökt bot hos madammer. Man måste till en specialist. Den där doktorn var nog bra men man måste till en specialist. Jo. Sen behöver man tänder. Ylle suckar.

"Så länge jag kan arbeta ska du inte behöva törsta!" Morgan klappar Ylle på axeln.

Ylle ljusnar, munnen drar sig mot örat. Morgan är i alla fall en glad kamrat. Varje gång han säger så där gör det gott i hjärtat. Aj, nu sparkas han igen.

Ylle drar undan benen. Kanske finns vedhuggare i Morgans släkt. Kamratens fötter har samma lätthet i rörelserna som vedhuggarfötter, hoppar undan osynliga vedträn. Morbrodern Ylle växte upp hos var en av Finlands bästa vedhuggare med diplom och medaljer.

Han reste också över gränsen, allt längre in i Ryssland allteftersom hans rykte steg. Vid de ryska vedhuggarnas årliga tävlingar i Petrosavodsk var han en självskriven gäst. Från förstubron brukade morbrodern de vinterdagar han inte var i skogen eller högg ved åt stadsfolket peka inåt staden. Gnistrande kalla dagar steg rökarna rätt upp. Morbrodern talade som om rökarna vore hans. Och visst hade han skapat dem genom huggningen. De förnäma herrarna därinne högg inte ved själva, men artiga var de flesta, kallade morbrodern herr mästervedhuggare. Ylle och morbrodern blev ofta bjudna te i de stora köken som till och med hade utsirade vedlårar. Det var en stad av trähus, tidigare hade också funnits trätrottoarer som på ryska sidan.

Sen en tid tillbaka finns hemlängtan i Ylles vin. Han skall bara segla några år till, spara till en specialist och nya tänder och ett lagom kontant kapital, sen norröver. Hur var det doktorn sa? Flytta långt in iland och skaffa er en förstående kvinna, kanske kan hon förlösa er från det torpeden ställt till med. Men jag råder er att söka en specialist, helst flera.

Helst flera, sånt kostar pengar. Man ligger back hos gnisten. En del har man också lånat. Efter middagen fördubblade kamraten sina ansträngningar, lyckades låna sextusen av andremaskinisten. Nåja, sista kvällen måste man ha pengar.

"Här kan vi inte sitta hela natten", Morgan far upp och tömmer glaset, "kom igen Ylle!"

Ute i gränden tittar Morgan upp mot himlen: "Hoppas det blir regn så vi inte kommer iväg ikväll."

Ylle håller fram labben, stor nog för en lokal regnskur: än regnar det inte.

De går längs ett långt hus, en jättesten med hålor uthuggna här och där. En del hålor simmar i olivolja, il

padrone simmar friterad i olivolja tillsammans med bläckfisk, sardiner, sjöborrar, sjögurkor, räkor, krabbor och kräftor. En håla är full av musselsugare och musselskal. Morgan påpekar att där skulle Ivarsson trivas eftersom han är förtjust i musslor. Hålorna kallas osterior, bottiglierior, vinerior. En del hålor har jukeboxar och kallas kaféer eller barer.

De drar ut och in i hålorna bogserade av Morgans fötter.

När Ylle protesterar mot springandet sjunger Morgan: "Vi måste se oss om, va i herrans namn gör de i Singapore att vi kutar lite runt."

Konstigt kamraten alltid sjunger om Singapore, blandar ihop allt möjligt. Han borde fått nog av Singapore. Ylle ser att det finns andra bogserare än kamratens fötter. Tre Genuafåglar, nedsupna skandinaver, bogserar två sjömän, avmönstrade eftersom de har sjösäckar och väskor med. Genuafågelnarna flaxar, piper, dansar och klappar om sjömännen, bogserar in dem i en håla. Sjömännen gör svagt motstånd men ser annars ut att kunna ta vara på sig.

En håla bjuder både vin och tatueringar. Ylles armtatueringar granskas sakkunnigt. Både Ylle och Morgan tackar nej till nya tatueringar.

Tatueraren har guldtänder. Med beundran och avundsjuke ser Ylle på det vackra i tatuerarens mun. Hans egen är en mörk grota med en brunvit eremit som enda synliga inneboende. Till syl är gadden utmärkt, men besvärligt tugga födan bara med den och de få återstående kindtänderna. Allt oftare kommer en tanke över Ylle: att sätta in stiliga löständer. Har hänt han börjat spara men alltid kommer något ivägen. När de nya tänderna syns långt borta växer Ylles tanddokter till en